

Nr 282.

Av herr **Lindhagen**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar beträffande personalorganisationen för statens vattenfallsverk m. m.*

Genom proposition nr 168 har Kungl. Maj:t framlagt förslag angående vissa ändringar beträffande personalorganisationen för statens vattenfallsverk m. m.

I fråga om personaländringar å vattenfallsstyrelsens administrativa byrå anföres å sid. 27 i propositionen, att statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet icke har något att erinra mot ett från vattenfallsstyrelsen framställt förslag om indragning av registratorstjänsten samt denna befattnings utbyte mot en notariebefattning, avsedd för styrelsens kameralbyrå.

Å sid. 30 anföres vidare, beträffande personaländringar på styrelsens kameralbyrå, att departementschefen ansett sig böra tillstyrka ett av styrelsen framlagt och av två sakkunniga — generaldirektör A. E. M. Ericsson och disponent Wiking Johnsson — biträtt förslag om indragning, bland annat, av en notarietjänst.

I sammanfattningen mot slutet av propositionen, sid. 39—40, anföres slutligen, att ur den vid vederbörande avlöningsreglemente fogade tjänsteförteckningen skulle under vederbörlig lönegrad uteslutas, bland andra, tjänstegruppen registrator (21:a lönegraden). Vad notariebefattningar (21:a lönegraden) anginge, skulle visserligen en dylik befattning (å kameralbyrån) indragas, men å andra sidan skulle tillkomma en ny notarietjänst (vid kameralbyrån, till vilken befattning innehavaren av registratorstjänsten skulle flyttas), varför antalet notariebefattningar skulle komma att såsom nu utgöra 2.

Å sid. 3 i propositionen meddelas, att utom av vattenfallsstyrelsen, ovan nämnda båda sakkunniga och kommunikationsverkens lönenämnd, skrifter angående vattenfallsverkets organisation m. m. till Kungl. Maj:t ingivits av befattningshavare i verket. Departementschefen hänvisar å sid. 15 i propositionen till handlingarna i ärendet.

Av en vattenfallsstyrelsens skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 november 1926 framgår, att styrelsen ursprungligen föreslagit den ovan nämnda registratorstjänsten å administrativa byrån till indragning, under det att notariebefattningen vid kameralbyrån skulle bibehållas. Enligt ett förnyat förslag från vattenfallsstyrelsen den 17 december 1928 skulle emellertid den sistnämnda befattningen indragas och en ny notariebefattning inrättas vid kameralbyrån åt registratorn på administrativa byrån, där registratorstjänsten skulle indragas. Med andra ord, registratorn skulle inträda i den kamerale notariens rättigheter. De båda strax ovan angivna förslagen av år 1926 och år 1928 framgå av propositionen, sid. 24 och 29.

Bakom det till synes enkla förslaget i propositionen om registratorstjänsten och den kamerala notarietjänsten ligger i själva verket sålunda dolt ett problem, vars lösning dock torde vara enkel, så snart dess förefintlighet konstaterats, nämligen, om en tjänstemans rätt — den kamerale notariens — måste stå tillbaka för en annans — registratorns —, den där dock i första hand skolat träda tillbaka icke blott enligt vattenfallsstyrelsens eget ursprungliga förslag utan också i överensstämmelse med de principer, som nu tillämpas beträffande personaländringar vid registraturerna inom statsförvaltningen. Såsom framgår av propositionen, sid. 24, bör en registrator vid centralt ämbetsverk numera i allmänhet tillhöra högst 14:e lönegraden, under det att registratorsbefattningen hos vattenfallsstyrelsen alltjämt återfinnes inom 21:a lönegraden.

Vattenfallsstyrelsens senare förslag den 17 december 1928, som synes träda den kamerale notariens rätt för nära till förmån för registratorn, har också uppkallat notarien att hos Kungl. Maj:t anföra besvär över det styrelsens beslut den 17 december 1928, å vilket styrelsens förslag av samma dag i förevarande del grundas, utan att besvären, så vitt av handlingarna framgår, delgivits vare sig kommunikationsverkens lönenämnd eller de båda sakkunniga.

Enär notarien varit över 18 år i tjänst hos vattenfallsstyrelsen, har han kunnat avfatta sina besvär med redogörelser för missförhållanden hos vattenfallsverket m. m. så utförligt, att handlingarna i hans besvärssärende äro omfångsrikare än övriga handlingar i omorganisationsfrågan.

Notarien karakteriserar vattenfallsstyrelsens förslag om hans tjänst som ett oriktigt försök att kringgå ett Kungl. Maj:ts beslut den 14 januari 1921 att på hans besvär låta konstituera honom i den enda ordinarie kamerala notariebefattningen hos styrelsen, vilket skulle vara så mycket troligare, som han besvärsvägen hos Kungl. Maj:t även utverkat tvenne lönerogleringar åt sig, så att hela hans tjänstetid hos verket tillgodoräknats honom i hans innehavande befattning. Han fruktar nu att genom indragning av tjänsten bliva utlämnad till vattenfallsstyrelsens godtycke i fråga om tilldelning av göromål m. m. och undanber sig hos Kungl. Maj:t att bliva missgynnad till förmån för en annan tjänsteman, registratorn.

Av handlingarna i besvärssärendet kan inhämtas, att notarien, som ännu icke nått 50-årsåldern, har ungefär dubbelt så lång tjänstetid hos vattenfallsverket som registratorn, vilken icke är kameralt utbildad och som företrädesvis studerat latin, sanskrit och indoeuropeisk språkforskning, under det att notarien, såsom ju bör fordras för en kameralt tjänsteman i hans ställning, är såväl teoretiskt som praktiskt kameralt respektive kommersiellt utbildad, på basis av mogenhetsexamen.

Alldenstund notarien, såsom ovan anförts, konstituerats i sin befattning efter beslut av Kungl. Maj:t, får med största säkerhet antagas, att han erhållit befattningen enligt regeringsformens bestämmelse i dess § 28 om förtjänst och skicklighet som befordringsgrunder.

Vissa förhållanden hos vattenfallsverket, varom besvärshandlingarna bära vittne, synas utgöra en förklarande bakgrund till förslaget från verkets sida i fråga om den kamerale notariens och registratorns tjänster.

I anslutning till vad ovan anförts får jag yrka,

att riksdagen icke måtte medgiva indragning av den behövlige nuvarande kamerale notariebefattningen vid vattenfallsstyrelsens kameralebyrå eller överföring av densamma från ordinarie stat till övergångsstat och

att riksdagen eventuellt måtte föreslå den obehövlige registratorbefattningen vid styrelsens administrativa byrå till sådan indragning respektive överföring.

Stockholm den 11 mars 1930.

Carl Lindhagen.
